

Treledstariffen vokser ikke ind i himlen

Den løbende indeksering af treledstariffen standser ved udgangen af 2009. Treledstariffen bliver dermed formentlig aldrig højere end denne vinter.

ELHANDEL

Af analytiker Jakob H. Bendixen,
Energi Danmark A/S

I den seneste tid har været meget snak og skriveri omkring treledstariffen og gaspriserne.

Danmarks Statistik holdt med udgangen af 2007 op med at offentliggøre det kulindeks, som lå til grund for beregningen af treledstariffen, og det blev derfor nødvendigt at finde et nyt grundlag for indeksering af treledstariffen. Valget faldt på det anerkendte kulindeks Argus/McCloskey.

I første omgang valgte Energinet.dk at tage et udgangspunkt for indekset, som lå på et niveau, der forekom urimeligt i forhold til producenterne på treledstariffen.

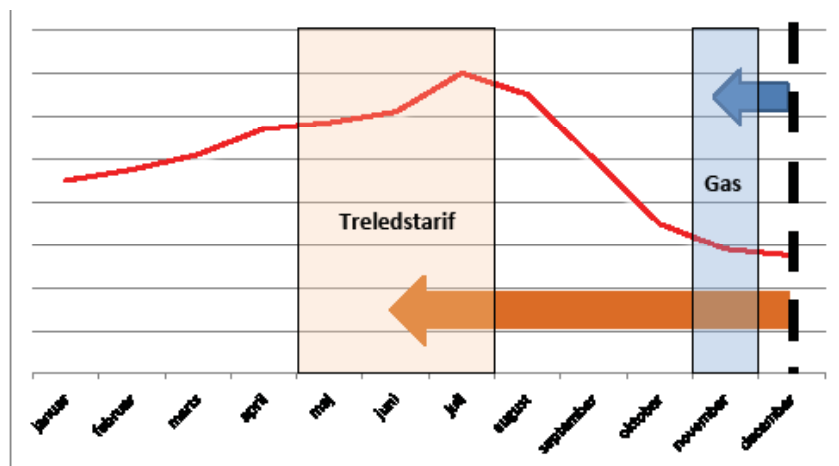
Flere måneders drøftelser mellem Dansk Fjernvarme og Energinet.dk resulterede i et nyt udgangspunkt for beregningerne, og betød, at treledstariffen endte på et mere rimeligt niveau.

Der blev derfor beregnet en ny treledstarif, og producenterne fik efterbetaling for effekt leveret i de måneder, hvor tariffen var for lav. Og dermed sluttede den lykkelige historie om treledstariffen.

Den internationale kreditkrise

Den internationale krise har medført forventninger om et lavere aktivitetsniveau i verdensøkonomien og dermed en lavere efterspørgsel efter blandt andet kul, hvilket har resulteret i kraftige prisfald.

Kulprisen er mere end halveret, siden den toppede i sommeren 2008.

Den el der bliver produceret på et kraftvarmeværk i slutningen af december bliver solgt til en treledstarif, der bliver beregnet på 6 til 8 måneder gamle kulpriser, mens omkostningerne til gas kun er en måned gamle.

Treledstariffen for 4. kvartal af 2008 blev beregnet på baggrund af kul- og inflationstal fra maj, juni og juli 2008, hvor priserne var meget høje, hvilket gav en meget høj treledstarif.

Tariffen for 1. kvartal af 2009 beregnes på tal fra august, september og oktober 2008, som godt nok er faldende, men kommer fra så højt et niveau, at 1. kvartal 2009 også bliver relativt høj.

Fra 2. kvartal af 2009 er den ugentlige prognose for treledstariffen ikke opmuntrende læsning for værker på tariffen. Her vil finanskrisens faldende kulpriser slå fuldt igennem på beregningen af tariffen for 2. kvartal 2009, og dermed forventes faldende treledstarif for resten af 2009.

Treledstariffen skal ifølge elforsyningsloven indekseres frem til og med 2009. Dette betyder, at 4. kvartal

2009 bliver sidste gang, hvor treledstariffen bliver indekseret, og dermed kan vi konstatere, at treledstariffen nok aldrig bliver højere end i vinteren 2008/2009.

Betydning for treleds-producenter

Det lavere afregningsniveau på treledstariffen rammer naturligvis producenterne på treledstariffen direkte på pengepungen. Men tidsforskydningen i fastsættelsen af treledstarif, gaspriser og elprisen på det frie elmarked gør, at man let kan få et fortegnet billede af kraftvarmeværkets reelle økonomiske situation, og dermed bliver det sværere at træffe gode økonomiske beslutninger.

På det frie el-marked handles der dagligt en stor mængde kontrakter på el leveret ud i fremtiden (finansielle handler eller futures), og dermed er der altid en aktuel dagskurs, som viser markedets forventninger til

fremtidens priser. Her er det vigtigt at huske, at markedspriser er handelspriser, der er altså nogen, der har købt og solgt til den pris - de har lagt penge bag ordene. Dette er altid mere troværdigt, end når "eksperter" med deres prognoser ganske omkostningsfrit kan mene, at prisen skal op eller ned.

De dagligt handlede el-kontrakter betyder, at man på det frie el-marked har et meget stærkt budgetværktøj, da man på et hvilket som helst tidspunkt kan se markedets nøjagtige forventninger til elprisen i en given periode.

På gasmarkedet fastsættes den variable gaspris typisk på baggrund af den (eller de) foregående måneds prisniveauer for gasolie og fuelolie.

På treledstariffen bliver elprisen beregnet kvartal for kvartal og bliver beregnet på baggrund af prisindeks og kulpris over en tremåneders periode før fastsættelsen forskudt med

en måned. Den sidste dag i et kvartal bliver altså afregnet til en tarif, som er beregnet på baggrund af blandt andet kulpris, der er op til syv måneder gamle.

I figuren forestiller vi os, at vi står en af de sidste dage i december. Det ses her, at markedsprisen på energi (kul/gas - den røde linie) varierer måned for måned. El, kul og olie handles alle på fremtidskontrakter, og derfor kan priserne ses frem i tiden. Figuren viser altså, at den el, der bliver produceret på et kraftvarmeværk i slutningen af december, bliver solgt til en treledstarif, der bliver beregnet på 6-8 måneder gamle kulpriser, mens omkostningerne til gas kun er en måned gamle.

Det er altså priserne fra mange forskellige perioder, som bliver benyttet til at fastsætte prisen, som treledsproducenter bliver afregnet til i dag. Dette er meget uheldigt, fordi

det betyder, at man vil opleve store udsving i indtjeningen, og da kraftvarmeværker ikke må "gemme til dårligere tider", betyder dette svingende fjernvarmepriser og usikkerhed for fjernvarmekunderne.

Olieprisen steg stort set uafbrudt fra efteråret 2006 og frem til toppen i juli 2008 (140 USD/td.). Det betød, at værker på treledstarif oplevede, at treledsafregningen haltede efter omkostningerne til gas, hvilket på grund af tidsforskydning var lige netop det, der skete.

Til gengæld ser vi nu faldende energipriser i 3. og 4. kvartal af 2008, hvilket betyder, at omkostningerne til gas falder kraftigt, mens treledstariffen stadig indeholder nogle af de høje kulpriser fra sensommeren 2008, og derfor vil økonomien se sund ud i de fleste værker på treledstarif - i hvert fald frem til den nye treledstarif fastsættes til 2. kvartal af 2009.

JHB@EnergiDanmark.dk